

អង្គការ៖ វិវឌ្ឍន៍វប្បធម៌ និង ហោរ ខ្ញុំយ

ច្បាប់ ក្របខ្ញុំយ

- ~ ច្បាប់ល្បីកខ្ចី
- ~ ច្បាប់កេរកាលខ្ចី
- ~ សេចក្តីរំលឹកដាស់តឿន
- ~ ពាក្យកាព្យប្រដៅជនប្រុសស្រី

ការច្បាប់របស់ពុទ្ធសាសនាបណ្ឌិត្យ

ព.ស. ២៥១៦

ច្បាប់ ក្របខ័ណ្ឌ

- ច្បាប់លើកម្មវិធី
- ច្បាប់កេរកាលកម្មវិធី
- សេចក្តីណែនាំដល់សេវាករ
- ពាក្យកាតព្វកិច្ចដេរ៉ាជន ប្រុស ស្រី

អារម្ភកថា

ច្បាប់ក្រមង្គុយនេះកាលបោះពុម្ពលើកមុនៗ ចែកចេញជាបីសៀវភៅ គឺសៀវភៅទី១ មានច្បាប់ល្បីកថា និងកេរកាលថ្មី. ទី២ សេចក្តីដាស់តឿន និងទី៣ពាក្យកាព្យប្រដៅជន ប្រុសស្រី ។ នៅគ្រាបោះពុម្ពលើកទី៦នេះ ដោយនិយមតាមសេចក្តីស្នើពីមជ្ឈដ្ឋានអ្នកសិក្សាជា ច្រើននាក់ដែលសុំអោយយើងផ្តុំគ្នាយកច្បាប់នេះមករួមគ្នាជាសៀវភៅមួយ ត្បិតទុកអោយនៅ ដោយឡែកៗជាកូនសៀវភៅតូចៗនោះនាំអោយរំខានប៉ាត់ប៉ាយ ពិបាកថែរទាំ ។ យោបល់នេះ ត្រឹមត្រូវណាស់ ទើបយើងសម្រេចប្រមូលផ្តុំបានជាសៀវភៅមួយនេះឡើង ។

ចំពោះពាក្យពេចន៍ កាព្យឃ្លោងទាំងអស់នៅក្នុងច្បាប់ទាំងប៉ុន្មាននេះ យើងគ្មានប៉ះពាល់ កែប្រែសោះឡើយ សម្រួលតែរបៀបតម្រូវបញ្ជាឱ្យអោយមានលំនាំទៅតាមបែបកាព្យ ត្រឹមត្រូវប៉ុណ្ណោះ ។

គោលបំណងធំរបស់យើងខ្ញុំមួយទៀត គឺការចង់រក្សាស្នាដៃដ៏មានតម្លៃនៃលោកតាករី **តិរម្យង្គុយ ឬត្រមង្គុយ** ព្រោះពាក្យសំដីរបស់លោកក្នុងនេះទាំងអស់សុទ្ធតែមានន័យទូលំទូលាយ ហើយប្រកបដោយខ្លឹមសារល្អណាស់មិនចេះហួសសម័យកាលនោះផង តាំងពីគ្រាលោក សរសេររហូតសព្វថ្ងៃនៅតែមានន័យត្រូវគួរនិងធ្វើគតិទូន្មានខ្លួនបាន ។

ឆ្លៀតឱកាសនេះ ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិតសុំសម្តែងការវិកិតដ៏ជ្រាលជ្រៅចំពោះវិញ្ញាណក្ខន្ធនៃ លោកករីដ៏ឆ្លើមនេះផង ។

ភ្នំពេញ ខែ សីហា ឆ្នាំ ១៩៧២

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ

ច្បាប់កេរកាលថ្មី

LES BON CONSEILS

នេះបទព្រហ្មប្រាជ្ញប្រាយ
 ប្រដៅកូនចៅផង
 កត្តិកខ្មែតគ្នាគ្នាន់
 ទឹកស្រែជន់លិចស្រូវ
 កិរកាលពីព្រេងព្រីទ្ធ
 ខ្ញុំលើកកិរកាលថ្មី
 ក្នុងថ្ងៃពេញបូរមី
 ឆ្នាំចរចត្វាក្សត្រ
 សាសនាព្រះសាមណៈ
 ហុកសិបកំចាយ
 កិរកាលដំណាលទុក
 ដំណេតរៀងទៅ
 កូនអើយពាក្យអាពុក
 អនិស្រាយរាយបាលី
 គួរស្តាយកេរីម៉ែឪ
 កិរិយាណាខុសច្បាប់
 ម្តាយអាពុកនឹងកូន
 ឃើញខុសកុំដេញដោល
 ល្ងង់ខ្លៅត្រូវតែសួរ
 យកពាក្យផ្អែមជាមុន
 ទោះម៉ែឪស្លូតកាច
 ម្តាយជេរពីរិបិម៉ាត់
 ប្រដៅត្រូវតែស្តាប់
 ម្តាយម្តាយចេសរឹង
 ធម៌អាចិចេតែភ្លេច

ខ្ញុំអធិប្បាយលើកល្អត់ល្អង
 ចងជាច្បាប់ខុសនិងត្រូវ ។
 ក្នុងវស្សន្តរដូវ
 នៅសំណល់សំណាបខ្លី ។
 ដើមគំនិតពិសេដ្ឋី
 ចែងសេចក្តីជាបរមត្ថ ។
 ម៉ោង៨ព្រលប់ស្ងាត់
 ផាត់សករាជកន្លងឆ្ងាយ ។
 បានពីរពាន់បួនរយប្លាយ
 ចាត់អធិប្បាយពីខុសត្រូវ ។
 ជាទំនុកដំណែលនៅ
 តម្រូវចិត្តជនប្រុសស្រី ។
 ជាទំនុកទំនើបថ្មី
 អាពុកស្តីអោយកូនស្តាប់ ។
 កិរិយាត្រូវអោយខំត្រាប់
 គួរក្រឡាប់ក្រឡាស់ចោល ។
 បីដូចខ្លួននិងស្រមោល
 កុំថ្កោលទោសអ្នកមានគុណ ។
 ពាក្យអោយគួរកុំអោយស៊ុន
 ទន់លំទោនឱនប្រតិបត្តិ ។
 គួរតែខ្លាចដូចមហាក្សត្រ
 គួរតែស្ងាត់ស្ងៀមអោយឃឹង ។
 យកតម្រាប់កុំទទឹង
 នឹងហើយហៅកូនសេសកម្ម ។
 ជេរប្រទេចចេះតែចាំ

អាពុកពត់ទៅស្នាំ	អកុសលកម្មទាញទៅឆ្វេង	១
អវជាតបុត្រ	ខូចបំផុតតាំងពីក្មេង	
ប្រព្រឹត្តព្រើលផ្សេងៗ	បើលេងអ្វីស្តីមិនស្តាប់	១
មិនស្តាយជាតិកំណើត	ល្ងង់ស្អុតស្លើតដល់ចាស់ស្លាប់	១
ត្រឹមត្រូវមិនសូវស្តាប់	ព្រួយគេប្រាប់ទាំងយប់ថ្ងៃ	១
ម៉ែឪមានគុណណាស់	មិនសំពះខ្មាសអៀនដៃ	
បើអ្នកក្រៅដទៃ	វិស័យសោះសំពះបាន	១
ឆ្លើយបាទចោះចាំខ្ញុំ	រាបរម្យទមនឹងសន្តាន	
ម៉ែឪឯងក្នុងឋាន	ហ៊ានឆ្លើយអីអញអីអើ	១
អនុជាតបុត្រ	ស្អុតបំផុតស្រណុកប្រើ	
ប្រកបការប្រសើរ	ដើរតាមលំអានឪ	១
ប្រដៅទទួលយក	ចេះលែលកស្តាប់ខុសត្រូវ	
ស្រណុកញាក់ធ្លាក់ផ្លូវ	មិនសូវភ្លេចដំបូន្មាន	១
អតិជាតបុត្រ	ល្អបរិសុទ្ធស្គាល់សីលទាន	
នាំឪទៅនិព្វាន	ឈានទៅរកកន្លែងសុខ	១
ចេះលើសគេដរាប	ជឿបុណ្យបាបប្រេតនរក	
មិនល្មោភនឹងមូត្រលាមក	ភ័យនឹងភក់ភពសង្សារ	១
នេះគឺដើមបាលី	បុត្រទាំងបីបែបកិរិយា	
ស្រឡាញ់ណាស្តាប់ណា	តាមសញ្ញាចូលចិត្តចុះ	១
អវធ្លាក់ផ្លូវក្រោម	ប្រព្រឹត្តព្រមតែខាងខុស	
អតិជាតិមារយាទខ្ពស់	អនុនោះយ៉ាងកណ្តាល	១
អតិ១០០មានមួយ	គួរតែស្នូយដាក់លើក្បាល	
អវគឺស្រីបស្រាល	ត្រអាលយកតែពីរយ៉ាង	១
អតិជាតិកំណើត	គំនិតកើតពីកសាង	
កុសលតម្កល់ខាង	សំណាងកើតពីគំនិត	១
អនុអាណាងអើយ	ខ្លួនធំហើយអោយចេះគិត	
ចេះកាញ់ស្គាល់ឆ្ងាយជិត	ប្រព្រឹត្តយកតែខាងត្រូវ	១
រៀនរិះរកទ្រព្យធន	យកប្រពន្ធមើលធុនឪ	
ធុនថោកជ្រកខុសត្រូវ	អ្នកកុំទៅខ្លាចបន្ទា	១

ផ្លូវវិបាកកុំបោះបង់
 ឈានឈរពិចារណា
 កុំដើរភ្លើភ្លេចខ្លួន
 ជ្រកម្លប់សំណាក់នៅ
 ឆេះខ្លោចសំបកក្រោម
 មានភ្នែកអោយចេះមើល
 រៀនដើរអោយមើលផ្លូវ
 ម្លប់ឆ្លុកឆ្លាប់ជ្រកដេក
 ដំណែលដែលគេដាក់
 ចំណាំចាំគ្រាន់បើ
 ឈើណាទោសសត្រូវ
 ជំពប់យប់អាស្រាត្រ
 បន្ទាតល់ដង្កត់
 ដើរយប់ជំពប់ពារ
 គ្នាមុតកុំចាំផ្ទាន់
 បណ្តើមើលខ្លាំងខ្សោយ
 ពាក្យពិតត្រង់ប្រាកដ
 ប្រកបជាប្រស្នា
 ផ្លូវពិតទាំងជិតទាំងឆ្ងាយ
 អ្នកណាប្រាជ្ញាដល់
 កូនអើយការកេរ្តិ៍ឈ្មោះ
 គិតអ្វីគិតអោយវែង
 កំណើតរាល់រូបកាយ
 ចិញ្ចឹមជន្មជីវិត
 ធ្វើស្រែចង់បានស្រូវ
 ស្រែទាបមើលទំនួល
 កូនអើយកេរ្តិ៍មេបា
 ធុញ្ចប់ថយថោកខ្លួន
 ស្រូវក្រោយអង្ករថ្លៃ

ផ្លូវព្រៃត្រង់កុំយាត្រា
 ឆ្ពោះអោយស្អាតសឹងដើរតាម ១
 ខ្លាចក្រែងជួនធ្លាក់ជ្រោះជ្រៅ
 កុំបោះពៅផ្ទុំបំគល់ឈើ ១
 ស្រពោនព្យោមស្លាក់ស្លឹកឈើ
 កុំលិលើល្ងង់លិលពេក ១
 ធ្វើស្រែស្រូវអោយមើលមេយ
 ជាដំណេកអ្នកដំណើរ ១
 ជាដំណាក់ទំនួលធ្វើ
 ដើរក្រោយៗគ្រាន់ជ្រកទៀត ១
 ដុះជិតផ្លូវនាំចង្អៀត
 ឆ្លៀតកាប់ចេញកុំទុកវា ១
 កន្លែងផុតតែភ្នែកជា
 ក្រែងគ្រោះគ្នាអ្នកដើរក្រោយ ១
 ឃើញគួរជាន់កុំបណ្តោយ
 អោយពិនិត្យពិចារណា ១
 ត្រូវច្រើនបទច្រើនប្រការ
 ប្រាជ្ញាអាប័ស្លាប់នឹងឆ្ងល់ ១
 សព្វសុសសាយមិនសេសសល់
 ដឹងយោបល់ច្រើនកន្លែង ១
 កុំចង់រស់តែម្នាក់ឯង
 ក្រែងក្រក្រោយសិយគំនិត ១
 ចេញជួញឆ្ងាយស្តាយជួញជិត
 គិតអោយស្រេចទើបបានស្រួល ១
 ដើមរដូវធ្វើស្រែទួល
 លើកទំនប់អោយមាំមួន ១
 ចាំរក្សាមើលថែថ្ងៃ
 ជួនជាក្បត់គេថាខ្សោយ ១
 លក់សំចៃទុកឆ្នាំក្រោយ

អ្នកក្រវកញ្ចយៗ
 សប្បុរសពេកថយធន
 ប្រពន្ធល្អច្រើនអាប្តិ
 ឈើផ្លែចាញ់សន្តិក
 កំណាញ់ក្រៅតម្រា
 នឹងអោយៗមើលភាព
 អ្នកទិញឈប់សិនចុះ
 កំណាញ់ហួសកំណត់
 ទេវតាផ្តន្ទាទាយ
 សទ្ធាមើលធនធាន
 កំណាញ់ដោយកន្លែង
 អ្នកក្រខ្លីនេះកុំ
 អ្នកប្រាជ្ញអង្គាសញ្ចយ
 អ្នកក្របានជាហាម
 ទាល់ទឹកចូលច្រមុះ
 អ្នកមានគេមានខ្មាស
 ជូនយើងមានរវល់
 អ្នកក្រៗទាំងចិត្ត
 វាលល្អកន្តាំងបី
 ជូនក្រែងឯងក្រវិញ
 ជឿបុលខ្លីសន្តាន
 ខ្លួនក្រកុំចង់ធាត់
 ជឿខ្លីល្អក្រមុំ
 បើជឿខ្លីគេអោយ
 ឯណោះឯណោះផង
 ក្រលុយកុំងាយដេក
 សំពត់ញាត់សំពាយ
 រៀបដេកសំពះគុណ
 ភ្លើងឈេះយប់អប្រាត្រ

អោយអ្នកសុំជាងអ្នកខ្លី ១
 មូទូជនថយរាសី
 ពាក្យអប្រិយចាញ់អាត្មា ១
 ត្រីវិកទឹកមិនថ្លា
 សោតសឹងអាប្តប្រយោជន៍យស ១
 អោយអ្នកទាបជាងអ្នកខ្ពស់
 ក្នុងតែរស់មិនស្លាប់ងាយ ១
 ពាក្យអ្នកខ្សត់ខ្សរបនិយាយ
 រលាយអស់រលស់ឯង ១
 ជាតិអ្នកមានមិនអង្វែង
 ក្រែងគ្រោះក្រដល់ឆ្នាំក្រោយ ១
 អ្នកមានសុំនោះគួរអោយ
 អស់ក៏ដោយអោយទៅចុះ ១
 ពិបាកតាមទៅឯណោះ
 ច្រើនកើតឈ្មោះពីព្រោះយល់ ១
 សងរហ័សមិនអំពល់
 គេស្គាល់មុខស្រណុកខ្លី ១
 ស្រូវវិញ្ញាណិតអោយមើលល្អ
 ទាន់ស្រូវថ្មីទាររាប់បាន ១
 ទោះដូរទិញមើលប្រមាណ
 កុំហ៊ានពារកញ្ជើធំ ១
 កុំងាយមាត់អាងតែសុំ
 ស្រូវឯងទុំស្រណុកសង ១
 កុំទៅញ្ចយគេអោយខ្លង
 កុំច្រើនដងគេមើលងាយ ១
 ចូលដំណេកកុំនិយាយ
 រាយរើសរៀបញាត់សំពៀត ១
 កុំដេកស៊ិនអោយប្រុងស្មៀត
 កណ្តៀតទូលប្រមូលរត់ ១

ខ្លួនរាស្ត្រក្រមាសប្រាក់	ភើចកន្ត្រាក់អារសំពត់	
ទំរាំភ្លើងរលត់	ស្លៀកផ្ទង់ផ្ទត់សោះខ្មាសគេ	១
កូនអើយគិតអោយគ្រប់	រៀងរាល់យប់កុំទំនេរ	
ជាងដេកលក់ទទេ	យល់សព្វជេរបកសាចក្រៅ	១
ទំលាប់មាត់មមើ	ស្រែកថាឃើៗ អៅៗ	
ចោរខ្មាំងខ្មោចចិត្តខ្មៅ	ហៅមេខ្មែរវៃអោយខ្ពុក	១
ដេកផ្សែងជាងអង្គុយ	ល្ងាញាន់ល្ងាយកុំទ្រាំងក់	
ពីល្ងាចដេកកុំលក់	មាន់រងារជក់ស៊ីម្ហូស្លា	១
ជាងល្អិតឥតអំពើ	ឥតអ្វីធ្វើសូត្រធម៌អាថ៌	
បើច្បាស់វិបស្សនា	ស្នាស្នាធីស្ទឹងប្រឹងអោយស្មោះ	១
គង់ខ្មើយដេកកើយស្មុគ្រ	គ្របអោយសុខសូត្រអម្បោះ	
កុំដាក់ដោយកៀនកោះ	អស់នឹងសត្វកណ្តៀវការ	១
កណ្តុរកន្តាតកាត់	ដល់កំណាត់ខានដេរខោ	
ជូនកាលមានអាចោរ	លលបល្លូចលិទៅបាត់	១
កុំដាក់ឆ្ងាយប្រយោល	ទុកជាចោលមិនប្រយ័ត្ន	
ប្រយោជន៍យប់យាមស្ងាត់	បង្កាត់ភ្លើងបង្គោលគោ	១
បង្ការក្រែងមូសខាំ	ត្រូវចំណាំខ្យល់ជំនោរ	
បាយកកផ្ទុកម្ហូបដោរ	អោយអាណាស៊ីចាំសេះ	១
កំណើតផ្កាញីឈ្មោល	ដេកចំនូលតែនឹងផេះ	
រៀនប្រើមើលចំណេះ	រិះចំណាំតាមកិរិយា	១
ទោះប្រើកូនតូចធំ	ឬប្រើខ្ញុំអោយធ្វើការ	
ធ្វើកលយល់ប្រាជ្ញា	អាណាហ៊ានប្រើទៅឆ្ងាយ	១
អាខ្លាចប្រើតែជិត	ឥតគំនិតប្រើរៀងអាយ	
ខុសម្តងកុំដេរម្តាយ	ពេលដល់បាយកុំនាំឈ្មោះ	១
មនុស្សឃ្លានវាហ៊ានឆ្លើយ	ស៊ីរួចហើយបន្ទោសចុះ	
បានឆ្លែតប៉េងពេញពោះ	ស្តីខុសត្រូវមិនសូវខឹង	១
កូនអើយពាក្យអាពុក	ចំណាំទុកពីត្រឹមណឹង	
ធ្វើប្រុសអោយខំប្រឹង	រៀនអោយដឹងស្គាល់ពុតស្រី	១
មារយាទនិងមាយា	ម៉្យាងចិត្តជាចេះថ្មមប្តី	

បុរស្លាប់រស់វាហិ	យកពីរបីនេះមិនបាន	១
កុំលោភច្រើនៗ ព្រួយ	យកតែមួយសុខក្សេមក្សាន្ត	
ចិត្តស្រីទាំងប៉ុន្មាន	ហ៊ានប្រមូលម៉ៅមិនខុស	១
មិនខូចគ្រប់តែស្រី	ល្អពីរបីជឿចាំចុះ	
ជាតិស្រីលោភលើប្រុស	នោះមិនខុសពីស្រីណាមួយ	១
ខ្លាំងខ្សោយកុំអោយខ្សត់	ទោះនៅយហាត់កុំលំអ្នយ	
ធ្វើប្រុសតែងតែព្រួយ	ស្រីមិនជួយកុំត្អូញត្អែរ	១
ខ្លួនខ្លាំងកុំគិតខ្លាច	ស្រីៗ កាចស្អិតដោយខែ	
រដូវធ្វើស្រូវស្រែ	ចែបប្រស្តីលើប្រុស	១
ខែស្ងួតនិងខែច្រូត	កាចរហូតដល់ខែបុស្ស	
ខែបែនបោករលស់	រលីងអស់អំពីដី	១
ជញ្ជូនដាក់ជង្រុក	ពូជពេញទុកស្បែកពីរបី	
ដំណើរបួនដប់ស្តី	ស្រីៗ ស្អិតហើយខែនឹង	១
ស្អិតផុតនៅខែមាយ	ស្តីធ្ងន់ពាក្យមិនសូវធ្ងន់	
បើប្រុសៗ មិនដឹង	ប្រឹងតែព្រួតស្អប់ស្រីៗ	១
ម៉្យាងទៀតមារយាទខូច	មាយាបេះក្រូចមាយាដកខ្លី	
មានប្រុសសាហាយថ្មី	រឹតថ្នមប្តីមិនអោយអាក់	១
អីអើតែមាត់ក្រៅ	ចិត្តម្តៅគ្មានត្រជាក់	
ត្រីសាច់ល្អល្អចលាក់	ដាក់តែឆ្អឹងអោយឯងស៊ី	១
បញ្ជោរចេះបញ្ជើ	បញ្ជោតប្រឹងងរកវិ	
វរវិកព្រួតប្រុសពីរ	ស៊ីទាល់ងាប់គាប់សងខាង	១
មួយទៀតផិតកំឡោះ	ស្រឡាញ់ស្មោះស្ម័គ្រអស់យ៉ាង	
លោមប្តីលាសំណាង	ទាស់ក្មេងក្មាងទារសំបុត្រ	១
បើប្តីមិនព្រមលែង	លបជំទែងជំទយរត់	
មួយទៀតខូចបំផុត	មត់អោយប្រុសសម្លាប់ប្តី	១
ម៉្យាងទៀតមារយាទជា	មានច្រើនគ្នាក្នុងលោកិយ	
ប្រាកដពេញជាស្រី	ប្រុសពីបីស្នាសាកម្ម	១
ស្លាប់រស់មួយនឹងមួយ	មិនចង់ព្រួយយកប្រុសប្រាំ	
ប្តីស្លាប់បួនដប់ឆ្នាំ	ចាំសីលទានមិនមានទៀត	១

ធ្វើបុណ្យផ្សេងស្រេច

អុចធ្លុបដេកអោបធាតុ

និយាយពីពុតប្រុស

ដំណេកទៅមុខ

ប្រពន្ធមួយមិនស្តាប់

កាចស្លុតរហូតឆ្នាំ

កាចម្យ៉ាងខាងល្ងាចព្រឹក

កាចម្យ៉ាងរឿងធ្វើការ

ប្រជុំជាតិចិត្តប្រុស

គំនិតល្អសំខាន់

ប្រចណ្ណរវាងឈ្មោះ

មួយឃើញជាក់ប្រាកដ

លក់លែតែខាងប្រុស

ខូចម្តងខាតប៉ុន្មាន

មួយលក់លែទាំងពីរ

ស្រីមាយាតតមារយាទ

ប្រចណ្ណទាំងបីបទ

លក់ពីពេញចំនួន

ប្រចណ្ណហើយយកទៀត

កូនណាយកតម្រាប់

ទោសតិចកុំទាញផ្សំ

កុំចាប់ស្មើរវើរវាយ

ពុតប្រុសនិងពុតស្រី

រៀងរើសណាសុខចិត្ត

បើមានកូនក្រមុំ

អោយមើលនាយមើលអាយ

ប្រយ័ត្នកុំអោយឃ្នាត

កុំទុកចិត្តបងប្អូន

ក្រមុំមានប្រាក់មិត្ត

សុំប្រាថ្នាជួបរាល់ជាតិ

កណ្តៀតថោកោរកាន់ទុក្ខ

ចូរចាំចុះជាទំនុក

អាពុកប្រាប់អោយស្រីចាំ

ប្រពន្ធដប់គ្រាន់តែស្តាំ

ចាំដរាបដល់រូបា

រឿងបាយទឹកថ្នាំម្លូស្នា

ម្យ៉ាងទៀតណារឿងប្រចណ្ណ

ត្រូវនឹងខុសជាក់ណាន់

ប្រកាន់មើលឥរិយាបថ

ច្រើនកើតឈ្មោះទៅជាខ្យត់

ប្រកៀកចាប់ធ្វើទោសបាន

ប្រពន្ធខុសបង្កងខាន

រាប់អានអោបក្រសោបទៀត

នៅរកស៊ីដោយសារញាតិ

ស្មាលាជាតិមិនអោយជួន

គូគូចកត់ទុកក្នុងខ្លួន

គួនតំទុកយកជាច្បាប់

ហៅជួជាតិមារយាទអាប់

ស្តាប់នឹងស្រីៗមើលងាយ

ឃើញមិនចំកុំនិយាយ

នាំអោយរលំអំពល់ចិត្ត

ចប់សេចក្តីពីក្បត់ផិត

គិតសំគាល់រាល់រូបកាយ

គួរតែកុំបណ្តោយឆ្ងាយ

ស្រេចនៅម្តាយរក្សាកូន

ភ្នាក់មារយាទមិនសុទ្ធសុទ្ធ

ដីដូនមួយជួយរក្សា

មេមួយគិតនាំកិច្ចការ

១

១

១

១

១

១

១

១

១

១

១

១

១

១

កុំជឿចិត្តនរណា	មើលកិរិយានៃកូនឯង	១
ទោះស្តងដកយប់ថ្ងៃ	ដើរយកដៃដាច់សង្វែង	
ប្រុសខូចលូចបន្លែង	តែទាស់ភ្នែកបែកមេបា	១
ច្រើនណាស់តែសែនខ្មោច	កេរ្តិ៍អសោចផុតអាសា	
នាំកូនឡើងសាលា	គេថាអោយជំងឺចិត្ត	១
បើមានកូនប្រសា	មិនទាន់ការគួរអោយប្រិត	
កុំអោយបំរើឆ្កិត	អាណិតវាៗសងគុណ	១
យប់ថ្ងៃចូលប្រតិបត្តិ	គាតក្រវាត់រត់រែកពុន	
អាចនឹងច្រើនជឿមុន	ស៊ិនអំពីឪពុកម្តាយ	១
រក្សាកូនប្រព្វន	រកទ្រព្យធនចង់ផ្ទុយចាយ	
ជួញដូរគំនិតឆ្ងាយ	ជួញរៀងអាយរក្សាគុណ	១
អំពើបាបកុំរៀន	កុំអៀនប្រៀនក្នុងការបុណ្យ	
លាងទោសចេញជាមុន	ទើបធ្វើបុណ្យចម្រើនផល	១
បើនឹងចង់គង់ទ្រព្យ	កុំទម្លាប់សាងអកុសល	
រមិញរុបុញរៀងកាច់កល់	ទេវតាផ្តល់ផ្តាច់ធនធាន	១
កុំឈ្នានីសអ្នកក្សត្រ	កុំបំភ្លាត់ទ្រព្យអ្នកមាន	
បើខ្លួនខ្សត់អត់ឃ្លាន	រៀនតែរកតាមទៀងត្រង់	១
ជួញខាតកុំឈប់ខាន	បើចង់បានកុំឃ្លាចបង់	
ខ្លាចបាត់អោយផ្អិតផ្អង់	ប្រុងថែទាំអោយមាំមួន	១
កុំភ្លើធ្វើជាក្លោច	ភ្នាត់បន្តិចខ្លាចក្រែងជូន	
ក្រែងចោរចូលមកពូន	លូនលបលូចយកទ្រព្យទៅ	១
ប្រហែសតែងតែបាត់	ប្រុងប្រយ័ត្នតែងតែនៅ	
គិតសព្វគ្រប់ដោយផ្លូវ	សុវិទ្ធានឡើយកុំទ្រាំក្រ	១
នៅផ្ទះស្រះរបង	របាចងអោយជាប់ល្អ	
ប្រើប្រាស់ខ្ញុំកំដរ	អោយបរិភោគដោយខ្លួនឯង	១
នឹងប្រើទៅហៅមក	កុំគំហកយកកំហែង	
កុំហាឡើងហងឯង	ក្រែងកំហល់ទល់កំហឹង	១
កុំហួសពាក្យសម្តី	ការអ្វីៗអោយចេះថ្លឹង	
កុំប្រើប្រាស់លើប្រឹង	ក្រែងកើតខឹងវានាំខាត	១

មនុស្សខឹងច្រើនខុស
 ការល្អមិនត្រូវខ្មាត
 ចង់ប្រាជ្ញអោយខំប្រឹង
 គំនិតមុនគំនូរ
 បំរើឪពុកម្តាយ
 អុកណាបំរើខ្លាបំ
 ជាតិមនុស្សទោះខ្ពស់ទាប
 ពាក្យមនុស្សវែងជាងផ្លូវ
 របស់ទ្រព្យថោកថ្លៃ
 អុងអាងពាងក្រឡ
 កើតមកខ្លួនជាអាស្រ័យ
 សារពើគ្រឿងប្រើប្រាស់
 ពូថៅដឹងកាំបិត
 ខ្សែសេះគោក្របី
 ការងារកុំអោយក្រ
 ថ្ងៃនេះរបេះបាក់បែក
 ឈ្មោះការប្រើលើដី
 អោយមានគ្រប់ប្រដាប់
 កុំខ្ជិលល្ងង់ខ្លៅពេក
 ចេះសព្វគាប់ប្រសើរ
 ចង់ក្តីអោយរៀនច្បាប់
 ចេះអ្វីចេះអោយមួន
 កុំដេកចាំសំណាង
 ខំរកកុំទំនេរ
 នឹងដើរស្វែងរកផល
 ឈានខ្លាំងពេកជំពប់
 កុំដេកយូរទ្រមឹក
 តែភ្លឺឡើងភ្នាក់ភ្លាម
 ជាតិមនុស្សទោះប្រុសស្រី

មនុស្សច្រើនឈ្នោះច្រើនប្រមាថ
 យើងចង់ស្អាតមិនខ្លាចយូរ ១
 ចង់ក្បួនតឹងរកស៊ីធូរ
 រៀនមានគ្រូមានគេរាប់ ១
 អ្នកនៅឆ្ងាយគេច្រើនគាប់
 ធ្លាប់តែខុសមិនដែលត្រូវ ១
 មិនចោលភាពពិម៉ែឪ
 ស្រូវច្រើនខូបខូចអង្ករ ១
 ទុកសំចៃលែអោយល្អ
 ត្រដវទិញកុំអោយខ្វះ ១
 ក្រប្រាក់មាសអោយមានខ្មាស
 អោយមានចាស់អោយមានថ្មី ១
 ពន្លាកខ្ចិតចបវែងខ្លី
 ឫស្សីផ្តៅកាច់សង្រែក ១
 អាកក្រក់ល្អមានដោយឡែក
 ស្លែកខំរើធ្វើជាឆាប់ ១
 កុំចាំស្រីភ្លើងប្រើប្រាប់
 សំរាប់រាល់អោយសល់ប្រើ ១
 អោយចេះដេកអោយចេះដើរ
 កុំចង់ហើរហួសភាពខ្លួន ១
 រស់នឹងស្លាប់អោយចេះក្បួន
 កុំបន្តិផ្តុំនឹងគេ ១
 កុំក្អែកក្អាងចាំបុព្វ
 រេរៀនរិះចេះអោយគ្រប់ ១
 មិនទាន់ដល់កុំអាលឈប់
 បើដេកយប់អោយស្គាល់យាម ១
 លកហួសព្រឹកខុសទំនៀម
 ព្រហាមឡើងក្រោកធ្វើការ ១
 រាស្រ្តមន្ត្រីជាធម្មតា

ពេលព្រឹកតែងឧស្សាហ៍
 ចង់ធំខំពិត្នូច
 ការអ្វីអោយចេះថ្លឹង
 កុំចង់ខ្ពស់ស្មើមេឃ
 ទោះដើរនិយាយស្តី
 យល់ឆ្ងាយកុំណាយគិត
 មិនជាក់មើលអោយចំ
 ទម្លាប់ធំជាងច្បាប់
 គ្រាប់ប្រាជ្ញអាចប្រដៅ
 ស្រឡាញ់កុំញ៉ែញ៉ោះ
 ឆ្កែព្រះកុំអោយព្រួយ
 កំណប់ដប់សំពាយ
 សំឡឹងមើលអោយសព្វ
 ក្តីឈ្នះគេចុះចាញ់
 បើខឹងកុំរំលោភ
 កុំរមាត់ក្រែងភ្លាត់ស្មៀត
 កំណើតអាក្រក់ល្អ
 ពិកាលបុព្វពិត
 ដាំដួងអោយខំថែ
 បើជូនសំណាងដល់
 ប្រាជ្ញប្រិតប្រៀនប្រដៅ
 រំពឹងក្នុងប្រាជ្ញា
 នេះច្បាប់កេរកាលថ្មី
 កូនប្រុសអ្នកខំប្រឹង
 ពីឆ្នាំ ច តទៅ
 អាសូរពាក្យអាពុក
 អាពុកកាន់តែចាស់
 ពាក្យពិតប្រាំរយឃ្លា
 អ្នកប្រាជ្ញភិរម្យល្បី

ថ្ងៃក្តៅល្អខ្លួនល្អិតឆ្អឹង ១
 បើខ្លាចខូចកុំឆាប់ខឹង
 កុំប្រឹងជុះតាមដី ១
 កុំឱនពេកអាប់រាសី
 លែអោយល្មមតែគួរសម ១
 ទោះយល់ជិតកុំអាលខំ
 ក្រែងច្រឡំសជាខ្មៅ ១
 បើរៀនគ្រាប់កុំគ្រាប់ខ្មៅ
 អោយគេរៀនកុំអោយអស់
 បើខឹងទាស់កុំអោយទាយ ១
 ឃើញឆ្កែដេកកុំមើលងាយ
 កុំនិយាយប្រាប់សំឡាញ់ ១
 បើនឹងស្អប់កុំអាលបាញ់
 កុំក្តាច់តាមផ្ទន្ទាទៀត ១
 បើនឹងល្មោភអោយល្មមមាឌ
 វាតហួសរង់ផុតគំនិត ១
 មាននឹងក្រពិគំនិត
 ងងឹតពេកមើលមិនយល់ ១
 ចង់ស៊ីផ្លែអោយដុតគល់
 រវល់តែស៊ីឆ្ងាញ់ពិសា ១
 ចូរកូនចៅពិចារណា
 ស្រាយបញ្ហានេះអោយដឹង ១
 អស់សេចក្តីតែប៉ុណ្ណឹង
 សំឡឹងចាំតទៅមុខ ១
 ខំធ្វើស្រូវដាក់ជង្រុក
 ទុកអោយកូនចៅគ្រប់គ្នា ១
 ស្តាយខ្លួនណាស់ចូលជវា
 ជាសូរេចម្លោះឯងហោង ១
 លើកច្បាប់ថ្មីអស់ល្បួតល្បួង

ឈ្មោះ ឆ័រ ហៅ ឡាយ ផង
 ខ្ញុំសូមផ្សងសច្ចា
 មូលកូនមូលប្រពន្ធ
 ស្មារតីក្រលំបាក
 សូមល្អពង្សរូបកាយ
 ប្រាជ្ញាកុំទើសទាល់
 សូមជាប់សីលបរិសុទ្ធ
 អានិសង្សបុណ្យខ្ញុំបាន
 សម្បត្តិស្នូតិល័យ
 ពីជាតិនេះទៅមុខ
 បងប្អូនកុំខ្មាត់ខ្មាយ

ចងជាច្បាប់សំរាប់ជន
 កើតជាតិណាសូមមានបុណ្យ
 ធនសម្បត្តិសម្បូរចាយ
 សូមជៀសចាកចតុរាជយ
 កុំអោយឆ្ងាយពីព្រះពុទ្ធ
 ចេះអាចិធមិអោយមាំមុត
 រលត់ទុកសោករោគភ័យ
 សាងប៉ុន្មានក្នុងលោកិយ
 កុំបីឃ្លាតរវាត់វែងឆ្ងាយ ។
 មូលអាពុកជួបមូលម្តាយ
 អធិប្បាយចែងចប់ឯវី

អ្នកព្រះភិរម្យភាសា ឆ័រ ហៅ ឡាយ